

Божко Б. В.

група 4231, Національний університет кораблебудування імені адмірала
Макарова (Миколаїв), bohdanbozko.1997@gmail.com

Коростильова І. В.

викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, Національний
університет кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв),
krutiairine@gmail.com

ПОГЛЯДИ ВІТЧИЗНЯНИХ АВТОРІВ НА ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

У статті на основі досліджень видатних вітчизняних вчених в галузі психології та педагогіки проаналізовано погляди науковців на проблему формування особистості студента та виділені основні чинники та умови, які впливають на цей процес.

Ключові слова: *особистість, формування особистості, студент, педагог, розвиток.*

In the article, based on the researches of prominent domestic scientists in the field of psychology and pedagogy, the views of scientists on the problem of the formation of the student's personality are analyzed and the main factors and conditions influencing this process are identified.

Key words: *personality, personality formation, student, teacher, development.*

Вступ. Формування особистості – це складний багатогранний процес, який розпочинається з народження і триває до кінця життя людини, зазнаючи постійного впливу численних зовнішніх та внутрішніх факторів (вплив сім'ї, школи, суспільства).

В останні роки помітно зріс інтерес вітчизняних та зарубіжних науковців до проблем виховання молодого покоління, особливо до формування особистості. Саме тому, сучасні науковці вважають студента головним суб'єктом навчання і виховання, а своїм головним завданням – рішення

актуальних проблем демократизації й гуманізації стосунків між викладачами та студентами, формування творчої, активної, самостійної та вільної особистості. Тільки впровадження концептуально нових педагогічних підходів можливе лише за умови постійної гуманізації освіти, яка передбачає взаємну співпрацю та діалог учасників педагогічного процесу, створення та забезпечення умов для виявлення і розвитку здібностей студента, практичну реалізацію цих підходів.

Саме студенти стали об'єктом дослідження психологів та педагогів І. Беха, М. Боришевського, Г. Костюка, С. Рубінштейна та ін. Усі вони у своїх психолого-педагогічних дослідженнях акцентують увагу на актуальних завданнях формування і розвитку гармонійної особистості, вказують на основні чинники та сприятливі умови цього важливого процесу.

В статті здійснено аналіз проблеми формування особистості у дослідженнях Григорія Костюка і Івана Беха.

Основний матеріал. Відомий український психолог Г. Костюк стверджує, що формування особистості відбувається під впливом процесів навчання, виховання і розвитку. Його дослідження доводить, що вирішальну роль у процесі становлення особистості належить навчанню. Але варто зазначити, що лише самого набуття нових знань недостатньо, якщо ми прагнемо виховати різнобічну особистість. Студент, для того аби стати повноцінним членом суспільства, жити і працювати на його благо, повинен постійно розвиватися, збагачувати та накопичувати здобуті у навчальному закладі й поза його межами знання.

Проаналізувавши дослідження І. Беха, можна зробити висновок, що різнобічний розвиток індивіда відбувається тоді, коли навчання і виховання студента, окрім педагогічного впливу, також спираються на його самостійні зусилля. З точки зору вченого, педагогічний процес повинен пристосовуватися до розвитку учня, залучати його до самодіяльності, тим самим перетворюючи його в повноцінного суб'єкта цієї діяльності. Але варто звернути увагу на те, що розвиток і саморозвиток вихованця не може бути спонтанним, він повинен скеровуватися педагогом.

Отже, враховуючи певну залежність між процесом навчання, розвитку та виховання, І. Бех робить висновок, що керівництво формуванням особистості може дати позитивний ефект тільки тоді, коли воно впливає на людину не прямо, а через максимальне розгортання внутрішньої активності, через організацію її внутрішніх сил, що визначають її поведінку. Тобто, особистість – самостійна істота, яка сама себе розвиває, а втручання педагога в її розвиток обмежує свободу, одночасно перешкоджаючи ефективному перебігу цього процесу.

Висновок. Здійснений аналіз психо-педагогічної літератури Г. Костюка і І. Беха щодо проблеми формування особистості дає підстави зробити висновок про різноманітність чинників та умов, які різняться у кожного з обраних науковців.

А тому дане дослідження переконливо доводить, що тільки єдність вище вказаних чинників (зовнішніх і внутрішніх) сприятиме гармонійному і повноцінному становленню особистості, також необхідність у створенні умов для виявлення і реалізації її талантів, здібностей та потенціалу шляхом залученням її до самостійної та творчої діяльності.

Список використаних джерел

1. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. Кн. 2 / Іван Бех. – К. : Либідь, 2003. – 344 с.
2. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Григорій Костюк. – К. : Радянська школа, 1989. – 609 с.